

JULES VERNE

HET
GEHEIMZINNIGE
EILAND

De luchtschipbreukelingen

achttiende druk

*onverkorte uitgave met de
originele gravures*

MCMLXXV

ELSEVIER / AMSTERDAM-BRUSSEL

doening, dat het werk uitstekend geslaagd was. Vervolgens moest de rokende massa tijd worden gelaten voldoende af te koelen. Nab en Pencroff vervoerden intussen, voorafgegaan door Smith, op een van takken gevlochten draagbaar een groot aantal stenen, die hoofdzakelijk uit koolzure kalk bestonden. Men vond deze stenen in overvloed op de noordelijke oever van het meer. Toen deze stenen door de warmte ontleed werden, verkreeg men dikke, ongebluste kalk, die sterk uitzette bij het blussen en even zuiver was als kalk van krijt en marmer. Met een weinig zand vermengd om een te sterk indrogen tegen te gaan, leverde deze kalk een voortreffelijke metselspecie op.

Op 9 april was de ingenieur in het bezit van een grote hoeveelheid bereide kalk en een paar duizend stenen.

Zonder een ogenblik verloren te laten gaan, begon men aan de samenstelling van een oven, die moest dienen tot het bakken van de potten en pannen, welke voor het huishoudelijk gebruik onmisbaar waren. Daarin slaagde men zonder veel moeite. Vijf dagen later was de oven gevuld met steenkolen, waarvan de ingenieur een laag ontdekt had aan de mond van de Rode Beek. De eerste rookwolken stegen op uit een schoorsteen van ongeveer twintig voet hoogte. De open plek in het bos was een werkplaats geworden. Pencroff was ervan overtuigd, dat de oven alle voortbrengselen van de moderne industrie te voorschijn zou toveren.

Het eerst werden de potten en pannen gebakken, die de kolonisten nodig hadden om er hun spijzen in te bereiden. De vorm was nog wel gebrekkig, maar zij beantwoordden aan het doel en dat was het voornaamste.

Pencroff wilde er zich van overtuigen, of de aarde, die voor het bakken van de potten en pannen werd gebruikt, wel de naam van 'pijpaarde' verdiende en daarom maakte hij een paar grove pijpen, die hij zelf prachtig vond, maar waaraan, helaas, de tabak ontbrak! Een pijnlijk gemis voor Pencroff!

'Maar zoals het andere er gekomen is, zal de tabak er ook wel komen,' riep hij telkens met het volste vertrouwen uit.

Dit werk duurde tot de 15de april. Nu de kolonisten pottenbakkers waren geworden, deden zij niets anders dan potten bakken. Wanneer Cyrus Smith het ogenblik gekomen zou achten hen in smeden te veranderen, zouden zij smeden zijn geworden. Maar de volgende dag was het zondag en wel Eerste Paasdag. Allen waren het erover eens die dag als een rustdag te vieren.

De oven doofde uit en de potten werden naar de Schoorstenen meegenomen. Op de terugweg deed de ingenieur een belangrijke ontdekking. Hij vond een substantie, geschikt om tondelstof of zwam te vervangen. Hij nam er een hoeveelheid van in zijn hand en meende dat het ook werkelijk tabak was.

Eerst werden potten en pannen gebakken.

'Neen,' antwoordde Cyrus Smith, 'de geleerden noemen dit Chinese bijvoet, wij gewoon zwam.'
Deze bijvoet was inderdaad een zeer brandbare stof, als hij tenminste goed droog was. De brandbaarheid nam nog toe, toen de

ingenieur hem later in salpeterzure potas dompelde, die men in overvloed op het eiland kon vinden.

Nab zorgde die avond voor een goed maal. Het brood, dat de kolonisten nog steeds niet hadden, werd vervangen door gekookte wortelknollen van de 'caladium macrorrhizum', een niet kruidachtige plant, die in de keerkringen de vorm van een boom heeft. Voor zij slapen gingen, wilden de kolonisten nog even van het prachtige weer genieten. Cyrus Smith was reeds geruime tijd in gedachten verzonken, toen hij Harbert plotseling vroeg:

'Hebben wij vandaag niet 15 april?'

'Zeker, mijnheer Cyrus,' antwoordde Harbert.

'Welnu, als ik mij niet vergis, is het morgen een van die vier dagen van het jaar, waarop de ware tijd samenvalt met de gemiddelde tijd, dat wil zeggen, beste jongen, dat de zon morgen, op een paar seconden na, de meridiaan passeert als onze uurwerken de middag aanwijzen. Als het weer dan gunstig is, hoop ik de geografische lengte van het eiland ongeveer te kunnen bepalen.'

'Zonder instrumenten? Zonder sextant?' vroeg Gideon Spilett.

'Ja,' hernam de ingenieur. 'En daar de nacht helder is, wil ik nog deze avond de breedte proberen te bepalen door de hoogte te berekenen van het Zuiderkruis, het sterrenbeeld niet ver van de zuidpool. Het is namelijk niet voldoende te weten, dat dit land een eiland is, maar wij moeten ook zo nauwkeurig mogelijk berekenen, op welke afstand het ligt van de Amerikaanse of van de Australische kust of van de voornaamste eilanden van de Stille Zuidzee.'

'Inderdaad,' zei de verslaggever. 'En wij konden er wel eens meer belang bij hebben een schip te bouwen in plaats van een huis, indien wij bij toeval niet meer dan honderd mijl van de bewoonde kust verwijderd zijn.'

'Daarom zal ik nog vanavond de breedte en morgen de lengte van het eiland Lincoln trachten te bepalen.'

Inderdaad berekende Cyrus Smith met de gegevens van Harbert en zijn twee bakens de juiste ligging van het eiland.

XIV

DE LENGTE VAN HET EILAND. — EEN ONTDEKKINGSTOCHT
IN HET NOORDEN. — EEN OESTERBANK. — PLANNEN
VOOR DE TOEKOMST. — DE ZON GAAT DOOR DE
MERIDIAAN. — DE LIGGING VAN LINCOLN.

De uitslag van de berekeningen, die Cyrus Smith op 15 april had gemaakt, luidde, dat het eiland Lincoln gelegen was op de vijfen-dertigste graad zuiderbreedte. Zodra de zon de meridiaan zou passeren, zou de ingenieur eveneens de lengte bepalen.

Men besloot de zondag, na het wassen van de kleren, een verkenningstocht te gaan maken. Ditmaal een tocht tussen de noord-

Zondagviering.

zijde van het meer en de Haaien-golf. Indien het weer het toeliet, zou men de tocht in het zuiden tot kaap Zuid-Mandebule uitstrekken. Men wilde provisie meenemen en pas 's avonds thuiskomen. Om halfnegen stond iedereen gereed. Langs de beek begaf men zich op weg. Aan de andere kant, op een klein eilandje, stapten